

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๒๐๐๔/ว๒๒๓

กค. ๘๐
วันที่ 31 พ.ค. ๖7
เวลา 10.35

สคค. (eMail)

ส่ง : กคค.

รับที่ : 86098/67

31 พ.ค. 2567 เวลา 10.15 น.

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงยุติธรรมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงยุติธรรมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (ฉบับภาษาอังกฤษ) จำนวน ๕ หน้า
๒. ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงยุติธรรมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (ฉบับภาษาไทย) จำนวน ๔ หน้า
๓. ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงยุติธรรมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (ฉบับภาษารัสเซีย) จำนวน ๕ หน้า
๔. หนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๕๐๔/๘๒๘ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๗
๕. หนังสือสถานเอกอัครราชทูตสหพันธรัฐรัสเซียประจำประเทศไทย ที่ 946-ก ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ค.ศ. ๒๐๒๔

ด้วยกระทรวงยุติธรรมขอเสนอเรื่อง ร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงยุติธรรมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) เรื่องที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความร่วมมือฯ เป็นเอกสารกำหนดกรอบความร่วมมือที่มุ่งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมกับกระทรวงยุติธรรมสหพันธรัฐรัสเซียในสาขากฎหมาย โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับวรรค ๒ ของร่างบันทึกความร่วมมือฯ ระบุว่า บันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้มิได้เป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศ และมีได้ก่อให้เกิดสิทธิหรือพันธกรณีต่อคู่ภาคีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ดี โดยที่ร่างบันทึกความร่วมมือฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเห็นควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วน...

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีกำหนดเดินทางเยือนสหพันธรัฐรัสเซีย เพื่อเข้าร่วมการประชุมว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศ ครั้งที่ ๑๒ (The 12th St. Petersburg International Legal Forum) ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๗ และจะมีการลงนามบันทึกความร่วมมือฯ ในห้วงเวลาดังกล่าว ดังนั้น จึงต้องเสนอบันทึกความร่วมมือฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ เพื่อให้สามารถลงนามบันทึกความร่วมมือฯ ดังกล่าวได้ตามกำหนดการข้างต้น

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ภูมิหลัง

๓.๑.๑ กระทรวงยุติธรรมสหพันธรัฐรัสเซียได้เสนอความตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมกับกระทรวงยุติธรรมสหพันธรัฐรัสเซีย (Agreement on Cooperation between the Ministry of Justice of the Russian Federation and the Ministry of Justice of the Kingdom of Thailand) เพื่อฝ่ายไทยพิจารณา เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ ซึ่งต่อมา ทั้งสองฝ่ายเห็นชอบให้เปลี่ยนชื่อเป็นร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมกับกระทรวงยุติธรรมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

๓.๑.๒ กระทรวงยุติธรรมได้พิจารณาร่างบันทึกความร่วมมือฯ ที่เสนอโดยฝ่ายรัสเซียแล้ว พบว่าจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการร่างกฎหมาย นโยบายทางกฎหมาย แนวปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมาย การแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือทางวิชาการ ด้านการให้ความช่วยเหลือและการให้บริการทางกฎหมาย ระหว่างกระทรวงยุติธรรมของทั้งสองฝ่ายให้เป็นรูปธรรม

๓.๒ เนื้อหาสาระของร่างบันทึกความร่วมมือฯ

ร่างบันทึกความร่วมมือฯ มีเนื้อหาอันเป็นสาระสำคัญ ประกอบด้วย

๓.๒.๑ อาร์มภบท กล่าวถึงการเสริมสร้างและพัฒนาความร่วมมือของกระทรวงยุติธรรมทั้งสองฝ่ายบนพื้นฐานของหลักนิติธรรมสากล และสอดคล้องกับกฎหมายภายในประเทศ

๓.๒.๒ ร่างบันทึกความร่วมมือฯ มีทั้งสิ้น จำนวน ๑๒ วรรค โดยแต่ละวรรคมีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้

- วรรค ๑ เจเนอรัลความร่วมมือ คู่ภาคีจะร่วมมือกันกระทำการภายใต้ขอบเขตอำนาจหน้าที่และกฎหมายภายในประเทศ ตลอดจนพันธกรณีระหว่างประเทศของรัฐภาคีแต่ละฝ่าย

- วรรค ๒ สถานะความตกลง บันทึกความร่วมมือฯ มิได้เป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศ และมีได้ก่อให้เกิดสิทธิหรือพันธกรณีต่อคู่ภาคีภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

- วรรค ๓ สาขาความร่วมมือ ได้แก่ (๑) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการจัดทำร่างกฎหมายและนโยบายทางกฎหมาย (๒) การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการร่างกฎหมาย แนวปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมาย และการแลกเปลี่ยนวรรณกรรมทางกฎหมาย รวมทั้งเอกสารกฎหมายอื่นๆ ที่เผยแพร่ตีพิมพ์ (๓) การแลกเปลี่ยนคณะผู้แทนของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ (๔) การแลกเปลี่ยนความช่วยเหลือทางวิชาการ และประสบการณ์ด้านการให้ความช่วยเหลือและการให้บริการทางกฎหมาย เพื่อรองรับสิทธิและเสรีภาพอันชอบธรรมตามกฎหมายของบุคคลทั่วไปและนิติบุคคล (๕) การจัดสัมมนา การบรรยาย ทัศนศึกษา และกิจกรรมอื่นๆ เพื่อต่อยอดการพัฒนาการศึกษา ยกกระดับความเชี่ยวชาญ และฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญในสังกัดกระทรวงยุติธรรมของทั้งสองประเทศ และ (๖) การให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาโครงการและหลักสูตรกฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งการจัดเตรียมและดำเนินแผนการศึกษาแก่สถาบันการศึกษา

- วรรค ๔ การพัฒนาขอบเขตความร่วมมืออื่นๆ คู่ภาคีจะไม่กีดกันภาคีอีกฝ่ายหนึ่งในการพัฒนาความร่วมมือที่สามารถยอมรับร่วมกันได้ภายใต้หลักการที่กำหนดไว้ในวรรค ๓

- วรรค ๕ การประชุมและการหารือ คู่ภาคีจะดำเนินการประชุมเพื่อหารือเกี่ยวกับการเสริมสร้างและการเพิ่มประสิทธิภาพความร่วมมือภายใต้บันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้

- วรรค ๖ ค่าใช้จ่าย ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนของตนที่อาจเกิดจากการปฏิบัติตามบันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้ด้วยตนเอง เว้นแต่คู่ภาคีได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น

- วรรค ๗ การรักษาความลับ ภาคีแต่ละฝ่ายต้องรักษาและปกป้องความลับของข้อมูลและเอกสารที่ได้รับจากภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง หากเป็นข้อมูลและเอกสารหวงห้ามและควบคุมหรือภาคีฝ่ายที่นำส่งเห็นว่าการเปิดเผยไม่เป็นที่พึงประสงค์ ภาคีฝ่ายที่นำส่งจะเป็นผู้พิจารณากำหนดความลับของข้อมูลและเอกสารดังกล่าว โดยข้อมูลและเอกสารที่ได้รับ ส่ง หรือแลกเปลี่ยนตามบันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้ ห้ามนำไปใช้เผยแพร่หรือส่งต่อโดยมิได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าจากภาคีที่นำส่ง

- วรรค ๘ หน่วยงานดำเนินโครงการ ฝ่ายรัสเซีย คือ กรมกฎหมายและความร่วมมือระหว่างประเทศ ฝ่ายไทย คือ สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม โดยคู่ภาคีอาจกำหนดให้หน่วยงานอื่นที่อยู่ภายใต้กำกับสามารถประสานงานกันได้โดยตรง และอาจแก้ไขชื่อหน่วยงานประสานงานหลักโดยให้แจ้งไปยังภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบ

- วรรค ๙ การแก้ไขเพิ่มเติม บันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้สามารถแก้ไขเพิ่มเติมได้โดยความยินยอมร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างคู่ภาคี ซึ่งการแก้ไขดังกล่าวจะมีผลบังคับใช้ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในวรรค ๑๑ ของบันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้

- วรรค ๑๐ ภาษา ให้คู่ภาคีใช้ภาษาไทย ภาษารัสเซีย และภาษาอังกฤษ ในการดำเนินความร่วมมือภายใต้บันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้

- วรรค ๑๑ กลไกการปรึกษาหารือ ความเห็นต่างใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการตีความหรือการบังคับใช้บันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้ จะได้รับการแก้ไขโดยวิธีการเจรจาหรือการปรึกษาหารือแบบฉันทมิตรระหว่างคู่ภาคี

- วรรค ๑๒ บทบัญญัติสุดท้าย กำหนดให้บันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้มีผลบังคับใช้ ณ วันที่มีการลงนามผ่านวิถีทางการทูต และอาจยกเลิกโดยภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้ทุกเมื่อ โดยการแจ้งเจตนาเป็นลายลักษณ์อักษรให้ภาคีอีกฝ่ายหนึ่งทราบ และจะสิ้นสุดหลังจาก ๓๐ วัน นับจากวันที่ได้รับการแจ้ง ทั้งนี้ จะจัดทำเป็นคู่ฉบับเป็นภาษาไทย ภาษารัสเซีย และภาษาอังกฤษ โดยให้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นเกณฑ์ ในกรณีที่มีความแตกต่างเรื่องการตีความ

- ผู้ลงนาม ฝ่ายไทย คือ พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และฝ่ายรัสเซีย คือ Mr. Konstantin Chuychenko รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๓)

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงการต่างประเทศในฐานะหน่วยงานที่ต้องพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำความตกลงกับต่างประเทศของส่วนราชการ มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาต่อร่างบันทึกความร่วมมือฯ ดังนี้

๖.๑ ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความร่วมมือฯ หากกระทรวงยุติธรรมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของไทย สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนเป็นไปตามพันธกรณีของไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้แล้ว

๖.๒ เพื่อให้ร่างบันทึกความร่วมมือฯ มีถ้อยคำที่เหมาะสมและชัดเจนยิ่งขึ้น จึงขอให้ปรับแก้ถ้อยคำให้สอดคล้อง อาทิ (๑) จาก “peculiarities” เป็น “distinctive” จาก “in” เป็น “of” (๒) การปรับแก้หัวข้อของวรรค ๘ จาก “Focal Points” เป็น “Implementing Agencies” และ (๓) เพิ่มหัวข้อของวรรค ๑๑ “Resolution of Differences” เป็นต้น สำหรับร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับภาษาไทย ขอให้ปรับแก้เนื้อหาให้สอดคล้องกับฉบับภาษาอังกฤษ

๖.๓ ร่างบันทึกความร่วมมือฯ มีสาระสำคัญเป็นการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมของทั้งสองประเทศในด้านต่างๆ อาทิ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติในการบังคับใช้กฎหมาย การแลกเปลี่ยนบุคลากรของรัฐ การจัดสัมมนาร่วมกัน โดยร่างบันทึกความร่วมมือฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ กอปรกับวรรค ๒ ของร่างบันทึกความร่วมมือฯ ระบุว่าบันทึกความร่วมมือฯ ฉบับนี้ มิใช่สนธิสัญญาระหว่างประเทศ และมีได้ระบัพพันธกรณีใดต่อผู้เข้าร่วมภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ตาม โดยที่ร่างบันทึกความร่วมมือฯ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย จึงเห็นควรให้กระทรวงยุติธรรมในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง พิจารณาเสนอร่างบันทึกความร่วมมือฯ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดว่า เรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศหรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

๘.๑ ให้ความเห็นชอบร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงยุติธรรมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย

๘.๒ อนุมัติให้...

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความร่วมมือระหว่างกระทรวงยุติธรรมแห่งราชอาณาจักรไทยกับกระทรวงยุติธรรมแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำของร่างบันทึกความร่วมมือฯ ในส่วนที่มีสาระสำคัญ เพื่อให้สอดคล้องกับผลประโยชน์และนโยบายของไทย ขอให้กระทรวงยุติธรรมหารือร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พันตำรวจเอก

(ทวี สอดส่อง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

กองการต่างประเทศ

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๒๕๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@moj.go.th